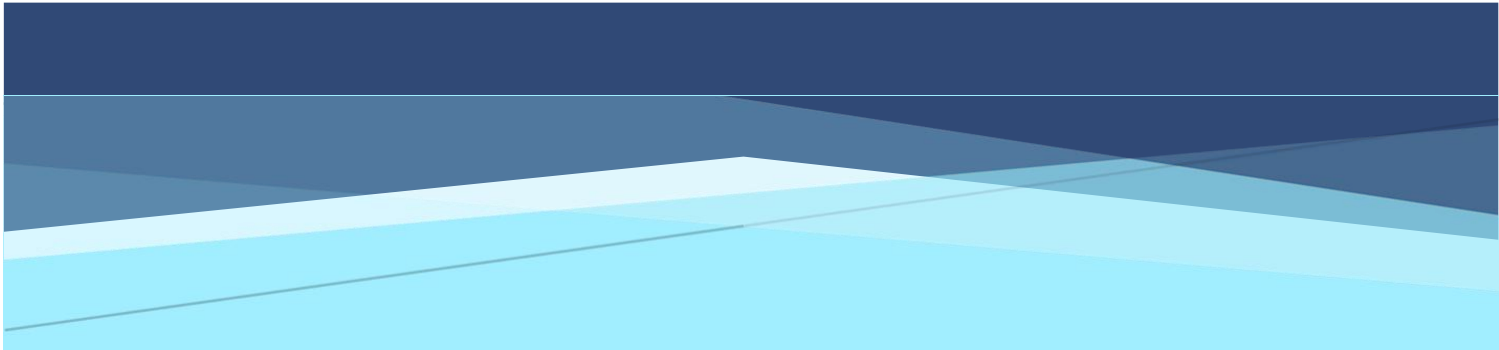

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

školní družiny při Základní škole a
Mateřské škole v Nedvědicí

OBSAH

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika a umístění školní družiny
3. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončení docházky účastníků školní družiny
4. Ekonomické podmínky
5. Materiální podmínky
6. Personální podmínky
7. Provoz a režim školní družiny
8. Cíle ŠVP školní družiny
9. Organizace a formy zájmového vzdělávání ve školní družině
10. Metody a formy práce
11. Klíčové kompetence
12. Obsah zájmově vzdělávacího programu ŠD
13. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
14. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
15. Časový plán

Přílohy

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program školní družiny při Základní škole a Mateřské škole v Nedvědicích

Adresa školy: Základní škola a Mateřská škola Nedvědice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
592 62, Nedvědice 80

IČ: 43380107

DIČ: 0043380107

Jméno ředitele školy: Mgr. Petr Punčochář
Telefon: 566 565 223, 603 200 832
E-mail: petr.puncochar@zsnedvedice.cz

Vedoucí školní družiny: Bc. Hana Wágnerová
Telefon: 606 755 473
E-mail: hana.wagnerova@zsnedvedice.cz

Zřizovatel školy: Městys Nedvědice
593 62, Nedvědice 42
Telefon: 566 566 131
E-mail: mestys@nedvedice.cz

Datum projednání ŠVP ŠD pedagogickou radou: 1. 9. 2026

Dokument je platný od: 1. 9. 2026
Aktualizace ŠVP: 1. 9. 2026
Č. j.: ZSNED 150/2026

Podpis ředitele školy

Razítko školy

2. Charakteristika a umístění školní družiny

Základní škola a Mateřská škola Nedvědice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace, je venkovská, plně organizovaná škola, která byla postavena na okraji městyse u rybníka. Školní družina je součástí základní školy, je rozdělena do tří oddělení, které jsou umístěny v přízemí budovy B a v přízemí budovy C. Školní družina využívá veškeré prostory školy, jak vnitřní (školní kuchyňka, počítačová učebna aj.), tak i přilehlé školní hřiště.

Hlavním smyslem školní družiny je nabídnout účastníkům zájmového vzdělávání (dále jen žákům) bezpečné, podnětné a inkluzivní prostředí pro aktivní odpočinek, relaxaci a kompenzaci jednostranné školní zátěže. Snahou je, aby žáci hodnotně trávili volný čas, rozvíjeli klíčové kompetence a osvojovali si zdravé návyky pro běžný život.

Základním principem práce ve školní družině je **hra, prožitek, dobrovolnost a participace žáků na tvorbě programu.**

Vychovatelky vytvářejí atmosféru vzájemné důvěry, podpory a respektu, která posiluje pozitivní sociální vazby mezi dětmi napříč ročníky.

3. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončení docházky účastníků školní družiny

Žáci jsou přijímáni k činnosti školní družiny na základě písemné přihlášky. Přihláška obsahuje údaje o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáků ze školní družiny. O přijetí žáků rozhoduje ředitel školy v souladu s platnými právními předpisy a stanovenými kritérii pro přijímání.

Školní družina je určena žákům prvního stupně základní školy.

Přednostně jsou přijímáni žáci 1.– 4. ročníku. Žáci 5. ročníku mohou být přijati v případě, že nebude naplněna kapacita školní družiny (80 žáků), a to podle následujících kritérií:

- dojíždějící,
- zaměstnaných rodičů.
- podle data narození.

Zákonní zástupci žáka **jsou povinni** informovat školu o skutečnostech, které mohou mít vliv na bezpečný průběh jeho pobytu ve školní družině, a bez zbytečného odkladu oznámit jejich změny.

Zákonný zástupce může v průběhu docházky žáka jeho docházku ve školní družině ukončit na základě písemného oznámení.

O ukončení vzdělávání ve školní družině **má právo** i ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky školní družiny z důvodu porušování vnitřního řádu školní družiny nebo školního řádu Základní školy a Mateřské školy Nedvědice.

4. Ekonomické podmínky

ŠD vybírá úplatu, jejíž výši stanovuje zřizovatel školy a která je uvedena v příloze vnitřního řádu školní družiny. Platba probíhá **převodem na účet školy** buď jednorázově do konce října nebo 2x ročně, a to:

- za I. pololetí do konce října,
- za II. pololetí do konce ledna.

5. Materiální podmínky

Pro úspěšnou činnost školní družiny je důležité materiální zázemí, prostory, nábytek a vybavení. Jednotlivá oddělení jsou vybavena hračkami, stavebnicemi a hrami. V každém oddělení je radiopřehrávač, dvě oddělení jsou vybavena televizí, v jednom oddělení se nachází interaktivní obrazovka. Žáci mohou využít k volnočasové četbě dětské časopisy nebo knihy.

K pracovním činnostem je školní družina vybavena výtvarným a spotřebním materiálem, který je podle potřeby doplňován.

Pro realizaci zájmových a odpočinkových činností využívá školní družina školní zahradu (dvůr, školní hřiště), tělocvičnu, cvičnou kuchyň a počítačovou učebnu.

Vnitřní a venkovní prostory školní družiny splňují bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů

6. Personální podmínky

Činnost školní družiny je zajištěna kvalifikovanými pedagogickými pracovníky – vychovatelkami, které splňují zákonem stanovené předpoklady pro odbornou kvalifikaci v oblasti pedagogiky volného času.

Vychovatelky si své odborné předpoklady neustále prohlubují formou akreditovaného DVPP (dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků), odborných seminářů, webinářů a samostudiem. Důraz je kladen na moderní trendy v oblasti zájmového vzdělávání, podpory wellbeingu dětí, rozvoje čtenářské a digitální gramotnosti či inkluzivní pedagogiky.

Všechny vychovatelky jsou řádně a pravidelně proškoleny v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), požární ochrany a pravidel poskytování první pomoci. Současně splňují požadavky na ochranu osobních údajů (GDPR).

Vychovatelky tvoří stabilní a spolupracující tým, úzce spolupracují s vedením školy, třídními učiteli, školním metodikem prevence, výchovným poradcem a případnými asistenty pedagoga. Tato provázanost zajišťuje včasnou podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) i žáků nadaných.

Personál družiny klade důraz na otevřenou a vstřícnou komunikaci se zákonnými zástupci, čímž vytváří bezpečný prostor pro vzájemnou důvěru a řešení individuálních potřeb dětí.

7. Provoz a režim školní družiny

Provozní doba školní družiny:

- Ráno před vyučováním 6,15 – 7,15
- Odpoledne po vyučování 11,00 – 16,00

Režim školní družiny:

- 6,15 – 7,15 odpočinkové, zájmové činnosti
- 11,00 (12,00) - 13,00 oběd, odpočinkové činnosti, četba knih na pokračování
- 13,00 - 14,00 zájmové a rekreační činnosti
- 14,00 - 15,00 vycházky, pobyt na hřišti

- 15,00 - 16,00 odpočinkové a relaxační hry, didaktické hry, individuální příprava na vyučování

Odchody ze školní družiny jsou stanoveny tak, aby nebyla narušena plánovaná výchovná činnost, tzn. do 13,00, poté až od 14:30.

Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitel v době školních prázdnin přerušit činnost školní družiny.

V případě distanční výuky budou vychovatelky připravovat pro žáky různé materiály na rukodělnou činnost, které budou k dispozici pro všechny zájemce.

V případě mimořádné epidemiologické situace se ŠD řídí nařízením vlády a Ministerstva zdravotnictví.

8. Cíle ŠVP školní družiny

- Umožnit žákům, aby se odreagovali a uvolnili a kompenzovali jednostrannou školní zátěž,
- zabezpečit jim pocit bezpečí a klidu a podporovat jejich celkový wellbeing (duševní pohodu),
- rozvíjet osobnost jedince – získání zkušeností, informací a učení se pro praktický život,
- rozvíjet v žácích samostatnost, schopnost spolupracovat, vzájemně si pomáhat a respektovat potřeby ostatních,
- posilovat a prohlubovat pozitivní vztah k přírodě, udržitelnému rozvoji a k ochraně životního prostředí,
- prohlubovat všeobecný přehled a rozvíjet čtenářskou a pisatelskou a logicko-matematickou gramotnost prostřednictvím her a zážitkových aktivit v návaznosti na školní vzdělávání,
- osvojit si základy slušného chování, efektivní komunikace a nácvik péče o pořádek a čistotu prostředí,
- utvářet vědomí národní a státní příslušnosti, rozvíjet multikulturní vnímání, respektovat kulturní zvyky a tradice jiných zemí a seznamovat se s nimi.

9. Organizace a formy zájmového vzdělávání ve školní družině

- **Pravidelné činnosti** – režim dne, režimové momenty (přechody, sebeobslužné činnosti), výtvarná a pracovní činnost, hry na hřišti, relaxační činnosti, esteticko-výchovné činnosti.
- **Spontánní aktivity** – spontánní hra žáků a volba her dle vlastního výběru, využití relaxačních zón (na koberci, na zahradě aj.) s důrazem na participaci a volbu dětí.
- **Odpočinkové činnosti** – klidové činnosti po obědě (četba časopisů, knih, vyprávění, kreslení), rekreační činnost, kompenzace zátěže ze školního vyučování.
- **Zájmové činnosti** – umožňují žákům seberealizaci, poznávání vlastivědných i přírodovědných zajímavostí, sportovní činnosti, rukodělné činnosti.
- **Příprava na vyučování** – didaktické hry, tematické vycházky, doplňovačky, rébusy, omalovánky, křížovky, hry s písmeny, číslicemi, případná příprava domácích úloh, jen v nejnutnějším případě po 15,00 hodině (se souhlasem rodičů a při vhodných podmínkách podle možností ŠD).
- **Příležitostné akce** – výlety, celodružinové akce, soutěže.

10. Metody a formy práce

- Diskuse a komunikační kruh (sdílení zážitků, rozvoj mluveného projevu),
- vyprávění,
- didaktické hry a zážitková pedagogika,
- hry v přírodě a na hřišti, pobyt venku při příznivém počasí,
- výtvarné, řemeslné a pohybové aktivity,
- rozvoj čtenářské a pisatelské gramotnosti, práce s informacemi a kritické myšlení,
- řešení modelových situací,
- výlety, exkurze, výstavy, kulturní akce.

11. Klíčové kompetence

Činnosti ve školní družině přispívají přiměřenou a věku žáků odpovídající formou k rozvoji klíčových kompetencí vymezených v RVP ZV. Rozvoj kompetencí probíhá především

prostřednictvím hry, prožitku, praktických činností, spolupráce, řešení problémových situací, komunikace a reflexe vlastních zkušeností.

Kompetence k učení

- učí se s chutí a započatou prací dokončí,
- objevuje a poznává svět kolem sebe,
- získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje v praktických situacích,
- umí si vhodně vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic,
- dokáže zhodnotit svou práci a zamyslet se nad tím, co se mu podařilo.

Kompetence k řešení problémů

- využívá logické, matematické a zkušenostní postupy při řešení situací,
- při potížích hledá samostatně různé varianty postupu a řešení,
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, a nebojí se požádat o radu či poučit se z chyb,
- rozlišuje správná a chybná rozhodnutí.

Kompetence komunikační

- komunikuje kultivovaně a bez ostychu s dětmi i dospělými,
- aktivně naslouchá druhým,
- dokáže vyjadřovat své pocity, prožitky, myšlenky a názory řečí i gesty,
- své myšlenky, sdělení, odpovědi a otázky formuluje ve srozumitelných a vhodně zvolených větách.

Kompetence osobnostní a sociální

- rozhoduje o svých činnostech a přebírá za ně odpovědnost,
- spolupracuje v týmu, dokáže přijmout kompromis a respektuje dohodnutá pravidla,
- projevuje ohleduplnost k ostatním a respektuje názory druhých,
- rozpozná vhodné a nevhodné chování,
- k zadaným povinnostem přistupuje zodpovědně.

Kompetence k občanství a udržitelnosti

- rozpozná projevy nespravedlnosti, ubližování a šikany a ví, na koho se obrátit o pomoc,

- nebojí se a umí říci „NE“ nevhodným nabídkám,
- respektuje odlišnosti mezi lidmi,
- odhaduje rizika svých nápadů, chová se odpovědně s ohledem na zdraví své i druhých,
- podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

Kompetence podnikavosti a pracovní

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit svou činnost,
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně,
- přichází s vlastními nápady a nebojí se je realizovat (např. při hře či tvoření),
- bezpečně a účelně zachází s běžnými materiály, nástroji a vybavením družiny,
- váží si výsledků své práce, ale i práce ostatních.

Kompetence kulturní

- vyjadřuje své pocity, prožitky a představivost prostřednictvím různých uměleckých a tvůrčích činností,
- projevuje pozitivní vztah k umění, kultuře a lidovým tradicím,
- dokáže se vhodně chovat při kulturních akcích, vystoupeních či na společných akcích družiny,
- respektuje a vnímá rozmanitost kulturních projevů kolem sebe.

Kompetence digitální

- bezpečně a tvořivě využívá digitální technologie a média v běžném životě,
- orientuje se v základním digitálním prostředí a učí se pracovat s informacemi z digitálních zdrojů,
- rozlišuje vhodné a nevhodné chování v online prostředí,
- dodržuje základní pravidla bezpečné digitální komunikace.

12. Obsah zájmově vzdělávacího programu školní družiny

Obsah zájmového vzdělávání ve školní družině navazuje na vzdělávání poskytované základní školou a přirozeně jej doplňuje. Vychází z potřeb, zájmů a věku žáků a z prostředí školy a obce. Tematické zaměření činností je propojeno zejména s tématy blízkými

vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a současně podporuje rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností:-

Obsah vzdělávání je uspořádán do tematických částí, které se vzájemně prolínají a jsou průběžně přizpůsobovány aktuálním potřebám a zájmům žáků:

1. **Místo, kde žijeme:** vztah ke škole, městu, státu, organizace školy i družiny, poznávání okolí, orientace v prostoru a čase, bezpečnost cesty do školy a na vycházkách.
2. **Lidé kolem nás:** příbuzenské vztahy v rodině, vztahy ve škole, mezi dětmi, pravidla soužití, slušného chování, základní lidská práva a práva dítěte, principy demokracie, práva a povinnosti.
3. **Lidé a čas:** regionální pověsti, báje, tradice, zvyky, odlišnost způsobu života, orientace v čase, denní režim a vytváření pravidelných návyků.
4. **Rozmanitosti přírody:** rozmanitosti živé i neživé přírody, ročních období a jejich proměny, vliv člověka na přírodu a její ochrana, pravidla chování v přírodě.
5. **Člověk, jeho zdraví a bezpečí:** zdravý životní styl, pitný režim, životospráva, udržování tělesné kondice, osobní hygiena a čistota, ochrana před úrazy, učení se ošetřit drobná poranění a bezpečné chování v rizikových situacích.
6. **Lidé a svět financí:** základní orientace ve světě peněz, hospodaření s drobnými prostředky, pochopení hodnoty práce a peněz, nácvik finanční gramotnosti formou her a modelových situací.

Žáci se učí:

- pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, což vede k ucelenému pohledu na svět,
- poznávat sebe i okolí, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti,
- vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, naslouchat druhým a přiměřeně reagovat na jejich názory a podněty.

13. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Školní družina uplatňuje principy inkluzivního vzdělávání. Ke každému žákovi přistupujeme individuálně s ohledem na jeho schopnosti, dovednosti a zdravotní stav.

Při práci se žáky se SVP vycházíme z doporučení školských poradenských zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum). Podle potřeby upravujeme metody práce, organizaci času, prostředí a nabídku aktivit tak, aby byly pro žáky přístupné a rozvíjející.

Pro žáky mimořádně nadané vytváříme podnětné prostředí, podporujeme jejich vlastní iniciativu, nabízíme jim tvořivé a rozšiřující úkoly a umožňujeme jim prezentovat výsledky jejich práce v kolektivu.

Vychovatelky úzce spolupracují se zákonnými zástupci, třídními učiteli a školním poradenským pracovištěm (výchovný poradce, metodik prevence), aby byla zajištěna kontinuita podpory mezi výukou a zájmovým vzděláváním.

14. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Školní družina vytváří bezpečné podmínky pro všechny činnosti a přijímá opatření k předcházení úrazům, ohrožení zdraví a dalším rizikovým situacím. Vychovatelky seznamují žáky s pravidly bezpečného chování s ohledem na charakter vykonávané činnosti a prostředí, ve kterém probíhá.

Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečném chování ve školní družině, ve škole, při pobytu venku, na školním hřišti, při vycházkách, sportovních a zájmových činnostech, na komunikacích a při dalších aktivitách mimo školu. Jsou seznamováni také s postupem při úrazu, mimořádné události a v případě požáru. O poučení žáků se provádí záznam v dokumentaci školní družiny.

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků zajišťuje školní družina prostřednictvím pedagogických pracovníků. Za bezpečnost žáků po dobu jejich pobytu ve školní družině odpovídají pedagogičtí pracovníci družiny v rozsahu stanoveném příslušnými právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny.

Při činnostech mimo prostory školní družiny, při vycházkách, výletech a dalších akcích je počet žáků a počet pedagogických pracovníků stanoven s ohledem na charakter činnosti, prostředí, ve kterém činnost probíhá, věk a potřeby žáků a požadavky na jejich bezpečnost. Při těchto činnostech jsou dodržována pravidla dozoru a bezpečnosti stanovená právními předpisy a vnitřními předpisy školy.

Odchod žáka ze školní družiny do zájmového kroužku je možný na základě předchozího písemného souhlasu zákonného zástupce. V souhlasu je uveden způsob odchodu žáka, čas odchodu a případně osoba oprávněná žáka ze školní družiny převzít. Pokud žáka ze školní družiny přebírá osoba uvedená v souhlasu zákonného zástupce, je převzetí žáka zaznamenáno způsobem stanoveným školou a další odpovědnost za žáka se řídí podmínkami převzetí a organizací daného zájmového kroužku.

Převzetí žáka do zájmového kroužku je evidováno způsobem stanoveným školou. Pokud se žák po skončení kroužku vrací do školní družiny, je za jeho bezpečnost od okamžiku jeho opětovného převzetí odpovědný pedagogický pracovník školní družiny.

Vychovatelky dbají na bezpečné používání hraček, sportovního náčiní, pracovních pomůcek, nástrojů a dalších materiálů. Před zahájením činností přihlížejí k věku, schopnostem a individuálním potřebám žáků a podle potřeby upravují organizaci a náročnost činností.

V případě úrazu nebo náhlého zhoršení zdravotního stavu žáka je poskytnuta nezbytná první pomoc, událost je oznámena vedení školy a zákonnému zástupci žáka a událost je zaznamenána v příslušné dokumentaci podle platných právních předpisů a vnitřních předpisů školy.

Ve školní družině je k dispozici lékárnička, jejíž vybavení je pravidelně kontrolováno a podle potřeby doplňováno.

Vychovatelky se pravidelně účastní školení a vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a poskytování první pomoci. Průběžně se vzdělávají také v oblasti prevence rizikového chování, šikany, kyberšikany a bezpečného chování dětí.

Bezpečnost žáků ve školní družině je dále upravena vnitřním řádem školní družiny a dalšími vnitřními předpisy školy. Žáci jsou s těmito pravidly přiměřeně svému věku seznamováni a jsou vedeni k odpovědnému chování vůči sobě i ostatním.

15. Časový plán

Časový plán ŠD je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu – čtyř (popř. pěti) let. Výhodou vytvoření plánu je možnost výběru činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků v oddělení, s nímž pracují. Toto uspořádání umožňuje reagovat na změny i na různou skladbu žáků v těchto odděleních.

Stanovení přesného časového plánu je náročné vzhledem k tomu, že školní družinu navštěvují žáci různého věku. Činnosti proto nejsou pevně vymezeny pouze pro určitou věkovou skupinu, ale vychovatelky je přizpůsobují věku, schopnostem, potřebám a aktuálnímu složení jednotlivých oddělení.

Zpracovala: Bc. Hana Wágnerová, vedoucí vychovatelka